

Séria

Ženy v Biblii

RÁCHEL A LEA (ich slúžky Zilpa a Bilha)

Pozadie:

-Milovaný syn Rebeky Jákob bol potrestaný za svoj podvod núteným útekem pred svojim bratom Ézavom. Rebeka tento únik maskovala hľadaním nevesty.

-Jákob je na rozdiel od Ézava poslaný, aby získal židovskú manželku, ženu z domu Izákovho. Tu sa stretáva pri studni s Ráchel, svojou sesternicou, dcérou Lábanu, svojho strýka. Zrejme bola schopná, pretože pásla zverené stádo, čo nebol a ľahká úloha.

-Ráchel bola od začiatku tou, ktorú si zamiloval a bol ochotný urobiť pre ňu čokoľvek. Lában bol prefíkaný (podobne ako Rebeka a rovnako aj jeho dcéry). Pracovná sila na 7 rokov zdarma, „len“ za cenu mladšej dcéry sa mu hodila. Lában bol zaťažený na majetok už pri Eleazárovi, keď prišiel pýtať Rebeku pre Izáka. (1M 24)

-Jákobovi sa 7 rokov nevidelo dlho, lebo miloval Ráchel. Lában vedel využiť príležitosť, keďže nevesta prichádza podľa tradície k ženíchovi zahalená, vymení Ráchel za Leu. Podvedie Jákoba.

Jákob sa stáva obeťou klamstva a podvodu, podobne, ako on pripravil podvod na svojom bratovi a otcovi. Podobnosť podvodu je veľmi viditeľná:

1. Šaty (Ézavovo oblečenie, u Lei závoj na tvári) sú presne tie isté znaky podvodu, ktoré urobil on.

2. Zámena prvorodenstva (Ézav o prvorodenstvo prišiel podvodom, Jákob bol oklamán, dostal najprv provorodenú dcéru Leu.)

Ako ľahko sa človeku vracajú jeho podvody, ako ľahko platí pravidlo: Čím bojuješ, tým zahynieš. Lában ukázal, ako sa ctí prvorodenstvo. Často sa nám vracajú naše vlastné hriechy, po rokoch nás dobehnú veci, ktoré sme vykonali, pretože Boh je spravodlivý.

Jákobove 7-ročné nádeje sa rozplynuli. Musel si vziať najprv tú, ktorú nechcel. Všimnime si, že v prípade Elazára, ktorý prišiel hľadať ženu pre Izáka bola na prvom mieste božia vôľa. Eleazár sa stále modlil, aby spoznal budúcu pravú ženu pre Izáka. U Jákoba nič také nie je.

Jákob dostane napokon aj Ráchel za ženu, a slúži ďalších 7 rokov u Lábanu. A miloval Ráchel väčšmi ako Leu. Dokonca sa píše, že Lea bola nenávidená. Dve sestry mali jedného muža. Možno by boli nažívali v pokoji, ale Lea nebola milovaná. Možno ju Jákob „zasklieval“, dával jej pociťovať, že je iba nechcenou, „manželkou z nutnosti“. V 1M 29,31: „Keď Hospodin videl, že Lea je zanedbávaná, otvoril jej lono. Ráchel však zo-

stala neplodná.“ Prečo? Hospodin má zmysel pre právo a spravodlivosť: Lea si zrejme vytrpela dosť od Jákoba, aj od Rebeky. Lea bola prvorođená, zákonná manželka Jákoba, nemohol ju vytesniť zo svojho života. Mená synov nepriamo hovoria o jej vypočutých modlitbách: Rúben – hľadte, syn!; Šimeon – Boh vyslyš!; Lévi – syn príľnutia ; Júda – syn chvály.

Ráchel zostala neplodná. Vybrala sa cestou Sáry – ponúkla Jákovovi svoju slúžku Bilhu a porodila mu syna Dán – syn súdu, Naftalí – syn borby;

Lea urobila to isté: slúžka Zilpa porodila synov: Gád – syn zástupu ; Ášer – syn blahoslavenstva;

Lea porodila: Jissáchar – syn mzdy; Zebulún – syn bývania; a dcéru Dínu – dcéra súdu

Ráchel porodila: Jozef – význam mena je: Pridaj, Bože! (aby Boh pridal ešte jedného syna.)

Ráchel sa vybrala zlou cestou, pretože riskovala podobný problém, ako pri Abrahámovi, Sáre a Izmaelovi: že by synovia slúžok boli napokon vyhnaní. Boh mal však s touto rodinou borovskú trpezlivosť a svoj plán, pretože aktívne zasahoval do ich životov. Zmena života a postoja Ráchel a Lei je zrejmá, pretože po Jákovom pláne odísť od Lábana čítame, že keď im povedal o svojom poslaní, božom vyvolení vrátiť sa do zaslúbenej krajiny, tak sa vzácné zjednotili a súhlasili s ním. (1M 31,1-17) „*Ráchel a Lea mu vraveli: Máme my ešte podiel a dedičstvo v dome svojho otca? Či nenaložil s nami ako s cudzinkami? Ved' nás predal a čo za nás utržil, premárnil. Všetko bohatstvo, ktoré Boh odňal nášmu otcovi, patrí nám a našim synom. Urob teda všetko tak, ako ti Boh prikázal.*“

Boh mení srdcia ľudí, keď prechádzajú jeho školou. Dve sestry boli poučené, že sa môžu spoliehať len na Hospodina a preto dôverovali aj Jákovovi, že jeho rozhodnutie je správne.

Potrestaný bol aj Lában pre svoju chamtivosť: Jákob mu prevzal väčšinu stáda podivným rodením škvrnitých a fľakatých mláďat. (1M 30, 25-43) Jeho dcéry sa cítili iba majetkom s ktorým obchodoval. Preto mu Ráchel ukradla domácich bôžikov, nie pre ich uctievanie, ale ako náhradu majetku, vena, ktoré nedostali a tiež z pomsty. Napokon museli všetci v dome Jákoba odstrániť všetky modly, aby mohli vojsť čisti do zaslúbenej krajiny.

1M 35,16 čítame o smrti Ráchel, pri pôrode posledného najmladšieho syna. Dala mu meno Ben óni – syn zármutku, bolesti. Ale Jákob nechcel, aby jeho syn chodil s tak depresívnym menom (oproti jeho bratom) a premenoval ho na Ben jámin – syn pravice, zdaru. Z kmeňa Benjamín sa narodil aj apoštol Pavel.

Bilha mala pomer s Rubénom, najstarším synom Jákoba – porušili pravidlá, Rubén pre tento skutok stratil svoje práva prvorođeného. Znova sme pri prvorođenstve....